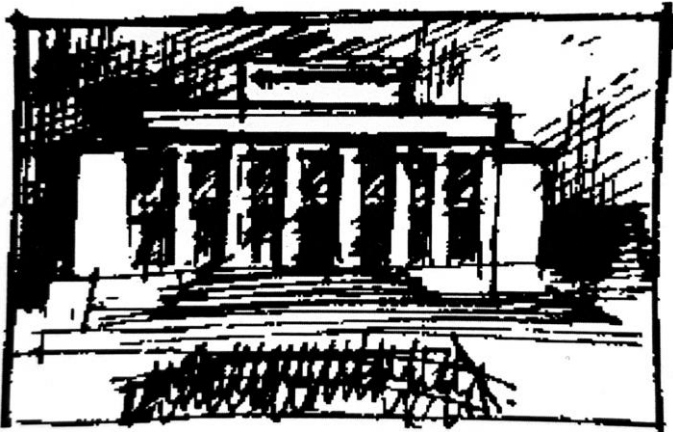

Z P R A V O D A J

Spolek přátel
Národního divadla Brno

www.SpNdB.cz

Vážení a milí členové Spolku přátel Národního divadla Brno,
příznivci a milovníci opery, baletu a činohry,

19. května 2025 v 18 hod. Vás srdečně zveme na **Koncert písní zlaté éry muzikálu aneb to nejmilejší od Rodgerse a Hammersteina II.** Zazní písně z muzikálů *The Sound of Music*, *Oklahoma*, *Jumbo*, *The King and I*, *Babes in Arms*, *South Pacific* a *Carousel*. Během večera se představí **Tadeáš Hoza** (baryton), **Lucie Kordová** (soprán), **Eva Wolfová Zatloukalová** (mezzosoprán/alt) a **Richard Mlynář** (klavír). Průvodní slovo Eva Gregorová. Koncert se koná v Mozartově sále divadla Reduta, vstup je volný.

6. června 2025 od 16 hod. proběhne Mozartově sále divadla Reduta **výroční členská schůze** Spolku přátel NdB. Po ní **od 17 hod.** vystoupí v divadelním sále s programem **Taneční konzervatoř Brno.**

Premiéry

Na duben připravuje Národní divadlo Brno dvě nové inscenace.

17. dubna 2025 rozšíří činoherní repertoár *Krásná Anne-Marie* – hra úspěšné francouzské dramatičky Yasminy Rezy, jejíž tvorbu mohou brněnští diváci znát např. z inscenací *Obraz* či *Bůh masakru*. Jedinou postavu, stárnoucí herečku Anne-Marii, má podle zadání autorky hrát starší muž.

V Brně jím bude Bedřich Výtisk v režii Mariána Amslera. Premiéra se koná 17. 4. 2025 v 19 hodin na Malé scéně Mahenova divadla, další termín je 26. 4. 2025 v 17 hod. v rámci festivalu Bonjour Brno.

25. dubna 2025 vstoupí na jeviště Janáčkova divadla *Don Quijote*, klasický výpravný balet s hudbou Ludwiga Minkuse, inspirovaný slavným románem Miguela de Cervantese. Příhody slavného snílka však v baletu tvoří jen pozadí pro milostný příběh krásné Kitri a chudého lazebníka Basila. Verzi, kterou uvidí brněnské publikum, vytvořil José Carlos Martínez, umělecký ředitel Pařížské opery. Premiéra se koná 25. 4. 2025 v 19 hod. v Janáčkově divadle a v rolích Kitri a Basila se představí hvězdy Holanského národního baletu Anna Tsygankova a Giorgi Potkishvili. Sólisté Baletu NdB Chanell Cabrera a Adrian Sánchez budou tančit 26. 4. 2025 od 19 hod., dále bude *Don Quijote* uveden 29. 4. 2025 od 19 hod. v rámci Mezinárodního dne tance.

Program NdB

Opera

Operní program nabídne hned v úvodu měsíce dubna dvě letošní novinky – *Manon Lescaut* a *Figarovu svatbu*. Zvláště tu druhou si nenechte ujít, půjde o poslední brněnské termíny v této sezoně a také o poslední příležitost slyšet *Figarovu svatbu* s Collegiem 1704. Od příští sezony nahradí Collegium 1704 orchestr Janáčkovy opery. Hraje se 4. 4. 2025 v 19 hod. i s diskusí s tvůrci po představení a 5. 4. 2025 v 17 hod. v Janáčkově divadle. Koncem měsíce potom odjíždí *Figarova svatba* do Théâtre de Caen, v jehož koprodukcí vznikla. *Manon Lescaut* se hraje 2. 4. 2025 v 19 hod. opět s diskusí s tvůrci a poté 20. 4. 2025 v 17 hod. v Janáčkově divadle. Po delší pauze se do Janáčkova divadla vrací *Salome* – expresivní drama Richarda Strausse v režii Davida Radoka s Lindou Ballovou v titulní roli. Představení se hraje 3. 4. 2025 v 19 hod., 19. 4. 2025 v 17 hod. a 28. 4. 2025 opět v 19 hod.; 7. 4. 2025 bude uvedeno i v Praze na Festivalu hudebního divadla Opera. Naposledy na delší dobu bude možné v Brně vidět Smetanova *Dalibora*, a to 6. 4. 2025 v 17 hod. v Janáčkově divadle. Inscenace bude poté hostovat v polské Bydhošti a ve velšském Cardiffu. Z operních titulů se dále hraje *Carmen* 11. 4. 2025 v 19 hod., *Jakobín* 13. 4. 2025 v 17 hod. a *Nabucco* 16. 4. 2025 v 19 hod. v Janáčkově divadle. V Redutě bude uvedeno představení pro děti *Papageno hraje na kouzelnou flétnu* 27. 4. 2025 ve 14 a v 18 hod.

Balet

V baletu se kromě premiéry *Dona Quijota* můžeme těšit na další tři tituly: příběh módní ikony *Coco Chanel* Mária Radačovského 2. a 3. 4. 2025 v 19 hod. v Mahenově divadle, návrat *Cyrana de Bergerac* Jiřího Bubeníčka 8. a 12. 4. 2025 v 19 hod. v Janáčkově divadle a nejnovější titul juniorského Baletu NdB 2 *Serenity / A healthy dose of madness / Dům Bernardy Alby* 1. a 17. 4. 2025 v 19 hod. v Redutě. 29. dubna se tradičně slaví **Mezinárodní den tance** a ani letos tomu nebude jinak. Na piazzettě před Janáčkovým divadlem můžete od 15 hodin navštívit Open class s Janou Příbylovou, v 15.45 bude program pokračovat vystoupením Baletu NdB 2, Taneční konzervatoře Brno a Baletní školy Filiánek. Na piazzettu je vstup volný. Večerní představení v Janáčkově divadle bude patřit klasickému baletu *Don Quijote*.

Činohra

Z činoherních představení upozorňujeme na jediné uvedení Kunderových *Majitelů klíčů* v této sezoně 1. 4. 2025 v 19 hod. v Mahenově divadle a na *Čekání na Godota*, které bude uvedeno už jen dvakrát, a to 11. 4. 2025 v 19 hod. a 4. 5. 2025 od 17 hod. v derniéře. Nenechte si ujít nejslavnější absurdní tragikomedii. Za roli Vladimíra byl Petr Kubes v roce 2023 nominován na Cenu Thálie. V Mahenově divadle se dále hrají oblíbené komedie *Sluha dvou pánů* 4. a 14. 4. 2025 v 19 hod. a *Ženitba* 5. 4. 2025 v 19 hod., dramatisace románu Aleny Mornštajnové *Hana* 9. 4. 2025 v 19 hod., jedno z nejslavnějších českých dramat *Maryša* ve velmi silném moderním zpracování 9. 4. 2025 v 10 hod., 15. 4. 2025 v 19 hod. a 27. 4. 2025 v 17 hod., hudební revue bratří Čapků *Ze života hmyzu* 10. a 16. 4. 2025 v 19 hod., *Hamlet* 12. 4. 2025 v 19 hod. a 24. 4. 2025 v 10 hod., vynikající současná hra *Vlastenci* 13. 4. 2025 v 19 hod., *Večer tříkrálový* 25. 4. 2025 v 19 hod. a komedie *Bez roucha* 26. 4. 2025 v 19 hod.

Na Malé scéně Mahenova divadla se kromě premiérové *Krásné Anne-Marie* hraje dětské představení *Kubula a Kuba Kubikula* 3. 4. 2025 v 10 hod. a 5. 4. 2025 ve 14 hod. a Petr Kubes exceluje ve filozofickém dramatu *Děšť* – 28. a 30. 4. 2025 v 19 hod.

V Redutě si nenechte ujít posledního *Feministu* této sezony 3. 4. 2025 v 19 hod. Komedie Martina Glasera a Olgy Šubrtové *Mešita* bude 15. 4. 2025 v 19 hod. i s diskusí po přestavení. Dále se hraje velmi úspěšná a aktuální inscenace Čapkovy *Matky* 1. a 6. 4. 2025 v 19 hod., bláznivá komedie *Brněnské metro* 2. a 30. 4. 2025 v 19 hod., „návod na přežití v 21. století“ *R/Evoluce* 4. 4. v 19 hod. a 5. 4. 2025 v 17 hod., brněnskými reáliemi inspirovaná hra *Krvavý měsíc* 7. 4. 2025 v 19 hod., *Obraz* 9. 4. v 19 hod. a 26. 4. 2025 ve 20 hod., *Hodinový hoteliér* 11. 4. 2025 v 19 hod., *Mirandolina* 23. 4. 2025 v 19 hod., *Ztížená možnost soustředění* 25. 4. 2025 v 19 hod., *Improvozovna* 29. 4. 2025 v 19 hod. a představení pro nejmenší diváky *Brněnské pověsti* 12. 4. 2025 ve 14 hod. a *Edison!* 13. 4. 2025 v 15 hod. a 14. 4. 2025 v 9 a v 11 hod.

10. 4. 2025 v 19 hod. lze v Redutě sledovat přímý přenos derniéry Čechovova *Racka* z Dejvického divadla a tatáž hra v inscenaci *Divadla Na zábradlí* bude uvedena 16. 4. 2025 v 19 hod. v rámci DSB+.

Kompletní program všech přestavení včetně hostování najdete na webových stránkách divadla <https://www.ndbrno.cz/program/> a na vývěskách v divadelních pokladnách.

Zprávy výboru

Každou první středu v měsíci lze **od 16 do 17 hodin** v divadle Reduta v prostoru „galerie“ platit členskou příspěvků a podávat nové přihlášky. Nejbližší termín je **2. dubna 2025**. Na květen vypisuje výbor SpNdB **rozšířené termíny výběru příspěvků**, a to **v pondělí 5. května 2025 od 14 do 17 hod. a v úterý 6. května od 14 do 16 hod.** v šatnách pro diváky. Ve středu **7. května** proběhne výběr příspěvků opět standardně v prostoru „galerie“ od 16 do 17 hodin.

Členský příspěvek činí 500 Kč na rok, pro seniory od 65 let a studenty 200 Kč na rok. Členství ve Spolku je platné vždy na celou divadelní sezonu, tzn. až do června 2026. Zasilání tištěného Zpravodaje je zpoplatněno částkou 100 Kč na rok (v elektronické formě je zasilán zdarma na e-mail).

Členský příspěvek je nově možné uhradit také **bezhotovostně** na účet č. **2602977328 / 2010** (Fio banka), jako variabilní symbol uveďte prosím své členské číslo, do zprávy pro příjemce své

jméno + letopočet 2025. Razítko do průkazu je nicméně i nadále nutné vyřídit osobně; nehodí-li se Vám termíny setkání v Redutě, ozvěte se nám prosím na e-mail spolekpratelndb@gmail.com.

Naši jubilanti v měsíci dubnu (kulaté a půlkulaté narozeniny)

Simona Holcnerová	Kristine Hananyan	Jana Lamparterová
Marie Navrátilová	Věra Štoudková	Emilie Šestáková
Jaroslava Doušová		Jaroslava Lišková

Vážení jubilanti, výbor SPNDb Vám srdečně přeje hodně zdraví, dobré nálady, dobrých přátel a krásných zážitků.

Připomínáme

6. 4. 1955 se narodila sopranistka **Irena Vašíčková-Pollini**. Absolventka brněnské konzervatoře a JAMU (u V. Příbyla a V. Wasserbauerové). Pěveckou kariéru začala v Košicích mezzosopránovými rolami (Eboli, Azucena). Od r. 1983 byla angažována v Olomouci (Cizí kněžna, Milada, Mignon, Alžběta z Valois...). V l. 1986–98 se úspěšně uplatňovala na brněnské operní scéně (Cizí kněžna – *Rusalka*, Kněžna – *Čert a Káča*, Julie – *Jakobín*, Marfa Ivanovna – *Dimitrij*, Ludmila – *Prodaná nevěsta*, 1. dáma – *Osud*, Panna pošetilá, Kovářova dcera – *Hry o Marii*, Cherubín – *Figarova svatba*, Larina – *Eugen Oněgin*, Charlotta – *Werther*...).

8. 4. 1933 se narodila mezzosopranistka **Amálie Braunová-Kadlčíková**. Studovala na JAMU. První angažmá nastoupila v Košicích, od r. 1960 zpívala v Olomouci. V l. 1967–74 byla stálým hostem berlínské Komické opery. Z rolí: Carmen, Amneris, Olga, Panna Róza... Často účinkovala na koncertních pódii. Působila pedagogicky na JAMU.

8. 4. 1950 se narodil český tenorista **Leo Marian Vodička**, člen ND (dříve Státního a Zemského) v Brně. Absolvent JAMU začal uměleckou dráhu v Č. Budějovicích (Lukáš – *Hubička*, Princ – *Rusalka*, Alfréd – *La traviata*). Po roce přešel do Olomouce (1972–79) a pokračoval v budování repertoáru (Jeník – *Prodaná nevěsta*, Vítek – *Tajemství*, Jiří – *Jakobín*, Boris – *Káča Kabanová*, Heřman – *Piková dáma*, Ramerres – *Děvče ze zlatého západu*, Pinkerton – *Madame Butterfly*, Rudolf – *Bohéma*, Cavaradossi – *Tosca*, Radames – *Aida*, Vévoda mantovský – *Rigoletto*...). V Brně přidal další prvooborové role (Don Carlos, Janek – *Čertova stěna*, Walter Stolzing – *Mistři pěvci norimberští*, Michail Tuča – *Pskovitanka*). Angažmá přerušil v r. 1982 odchodem do pražského ND (Dalibor, Lukáš, Jeník, Štáhlav...). Pro neshody s uměleckým vedením ND se v r. 1987 vrátil do Brna (Jeník, Princ, Vévoda mantovský, Don José, Radames, Otello...). Trvalé angažmá ukončil 28. 1. 1992 a působil nadále pohostinsky jak doma, tak v zahraničí. Rozsáhlá byla i jeho činnost koncertní – tenorové party v kantátách a oratoriích, písňové cykly. K výčtu mimodivadelní činnosti nutno dodat reprezentativní kompletní nahrávky oper (*Hubička*, *Šelma sedlák*, *Dimitrij*, *Tajemství*, *Libuše*) a výtečně zazpívaný Janáčkův *Zápisník zmizelého*.

9. 4. 1930 se narodil dirigent, sbormistr, korepetitor, muzikolog a překladatel **Evžen Holíš**. Na brněnské filozofické fakultě studoval hudební a divadelní vědy (souběžně soukromě latinu a klavírní hru). V r. 1950 přešel na JAMU (řízení orchestru u prof. Balatky, Jílka, Lišky, Bakaly). Po absolutoriu nastoupil do Státního divadla Brno, na JAMU působil jako externí pedagog (korepetice), zároveň působil jako dirigent Operního studia. V SD dirigoval baletní představení (*Balada o námořníkovi*, *Coppélia*, *Stvoření světa*, *Louskáček*, *Sedm krasavic*), jako korepetitor operního

souboru měl možnost dirigovat některá operní představení. Učil i dirigování na Státní konzervatoři Brno, vedl její symfonický orchestr. Vedle publikační činnosti E. Holiš překládal latinské texty do češtiny i české texty do latiny (některé z básní zhudebnili skladatelé Štědroň a Řezníček). V r. 1972 vyšel sborník obsahující Holišovo překladatelské umění, který byl oceněn i v zahraničí.

10. 4. 1864 se narodil německý skladatel a klavírista **Eugen d'Albert** (†3. 3. 1932). Studoval v Londýně, Vídni a Výmaru. V instrumentální hudbě byl tradicionalistou, v operní se přiklonil k novým tradicím italského verismu. Z asi 20 oper je nejdůležitější *Tiefland* (*Nížina* – světová premiéra v pražském německém divadle 1903) a *Die toten Augen* (*Mrtvé oči* – 1916).

10. 4. 1925 se narodil tenorista **Vilém Příbyl** – absolvoval strojní průmyslovku, zpěv studoval soukromě. V r. 1952 debutoval v královéhradecké Lidové opeře (Lukáš, Don José, Jeník, Almaviva, Princ...). Od r. 1952 byl angažován v Ústí n. Labem (Jíra, Švejk, Princ...), po dvou letech odešel do Brna, kde také absolvoval JAMU. Brzy se proslavil rolí Laca, zaujal Manoliem v československé premiéře *Řeckých pašijí*. Od r. 1964, po zájezdu ND do Edinburgu (*Dalibor*) začala pěvcova oslnivá kariéra na zahraničních jevištích – bylo jich 25 (Londýn, Bonn, Göteborg, Berlín, Lipsko, Vídeň, Salzburg, Amsterdam, Madrid, Lausanne, Barcelona, Neapol, Montreal, Varna, Budapešť, Bayreuth, Paříž, Hamburk...). Seznam jevištních postav V. Příbyla čítá 56 položek (Florestan 70x, Don José 101x, Princ 63x, Laca 70x, Boris 29x, Canio 41x, Manolios 43x, Turiddu 24x, Pierre Bezuchov 33x, Dalibor 124x, Lukáš 47x, Jeník 131x, Radames 39x, Otello 20x). Rozsáhlý byl i jeho koncertní repertoár – Beethoven, Berlioz, Brahms, Dvořák (*Biblické písně*, *Cikánské melodie*, *Stabat Mater...*), Haydn, Janáček (*Amarus*, *Glagolská mše*, *Otčenáš*, *Zápisník zmizelého*), Mahler (*Píseň o zemi*), Martinů (*Kytice*), Pauer, Prokofjev, Rachmaninov, Smetana (*Večerní písně*), Stravinskij, Suchoň, Verdi (*Requiem*). Nazpíval řadu operních kompletů (*Šárka*, *Jakobín*, *Dalibor*, *Její pastorkyňa*, *Komedianti*, *Řecké pašije*, *Kateřina Izmajlova*). Ještě několik jmen dirigentských osobností, se kterými se V. Příbyl setkal: mimo české (V. Neumann, L. Košler, F. Jílek...) např. L. Maazel, G. Rožděstvenskij, Z. Mehta, G. Solti, C. Davis...

10. 4. 1950 se narodila sopranistka **Zora Jehličková**. Absolventka pražské konzervatoře po hostování v karlínské operetě byla v r. 1974 angažována do pražského ND (Nataša, Mařenka, Blaženka, Pamina, Micaela, Mimi, Armida...). Po rozdělení souboru se v r. 1992 stala sólistkou Státní opery Praha, kde nastudovala i role, které dříve nezpívala (Irena, Alžběta, Elsa, Amelie – *Maškarní ples*, Dona Clara – *Infantčiny narozeniny*, Asterie – *Neron*). Úspěšně hostovala v zahraničí (Německo, Itálie).

11. 4. 1955 se narodil basista **Pavel Horáček**. Absolvent pražské konzervatoře byl od r. 1978 sólistou ND Praha, po rozdělení souboru r. 1992 sólistou Státní opery Praha. Díky hudební inteligenci a dominantnímu jevištnímu zjevu zvládal náročné role (Modrovous, Mefisto, čtyřrole v *Hoffmannových povídkách*, Velký inkvizitor, Chrudoš, Rarach, Marbuel...). Zpíval i partie barytonové (Don Giovanni, Scarpia, Amonasro). Jako sólista působil od r. 1998 v Plzni. Často vystupoval v zahraničí, působil i koncertně.

12. dubna uplyne 100 let od narození emeritní sólistky brněnského baletu **Jiřiny Šlezingrové-Škodové**. Z jejího bohatého profesního životopisu vybíráme: r. 1930 – nástup do baletní školy I. V. Psoty; od r. 1931 – účinkování na jevišti divadla na Veveří, Na hradbách, v Typosu a Dělnickém domě v Židenicích; 1939 – úspěšný konkurz do brněnského baletního souboru jako elévka; 1945 – Slezské divadlo Opava; 1947 – angažmá v Brně. Z rolí: Šašek – *Romeo a Julie*, Svedená dívka – *Paganini*, Chovanka – *Ples kadetů*, Faun – *Pohádka o Honzovi*, Modrý pták, Víla Carabos – *Spící krasavice*, Odilie – *Labutí jezero*, Neapolitán – *Romeo a Julie*, Černošská dívka – *Cesta hromu*,

Popelka – titulní role; 1962 – 77 – balet Divadla Oldřicha Stibora Olomouc – období velkých rolí např.: Popelka – titulní role, Mášenka – *Louškáček*, Mefistofela – *Doktor Faust*, Marie – *Bachčisarajská fontána*, Kateřina – *Kamenný kvítek*, Květinářka – *Pierot*. V Olomouci, Litovli a Přerově pedagogicky působila na Lidové škole umění; 1968–81 působila v baletní škole divadla v Olomouci; od r. 1977 vedla krasobruslařský oddíl ČSTV v Olomouci (lekce klasického baletu); od r. 1984 vedla pohybovou výchovu při Obvodním kulturním a vzdělávacím středisku v Králově Poli. Často účinkovala pohostinsky v baletním souboru Divadla F. X. Šaldy v Liberci a v Jihočeském divadle v Č. Budějovicích. Její umělecký přínos rozvoji baletu 2. poloviny 20. století je mimořádný.

13. 4. 1920 se narodil tenorista **Oldřich Dědek**. Uměleckou dráhu začal jako tanečník. V l. 1943–44 sólista brněnské opery, 1945–48 Opera 5. května, 1948–51 ND Praha, pak Armádní opera. Interpretoval menší komické a charakterní role (Spoletta, Triquet, Goro, sluhovská čtyřrole v Hoffmannových povídkách). Působil i v epizodních filmových postavičkách (*Pytláková schovanka*, *Císařův pekař*, *Pyšná princezna*, *Byl jednou jeden král*, *Dařbuján a Pandrhola...*).

16. 4. 1995 zemřel dirigent **Tibor Varga** (*21. 5. 1961). Studoval konzervatoř v Žilině a JAMU v Brně (dirigování u O. Trhlíka, F. Jílka, J. Pinkase, J. Pančika, L. Mátle). Po vojenské službě byl v brněnské opeře přijat jako asistent sbormistra. Brzy byl úvazek změněn 1/3 dirigent, 2/3 sbormistr. V krátké době převzal dirigování *Labutího jezera*. Po úspěšné premiéře *Legendy o lásce* získal plný úvazek dirigenta. Z operních inscenací: *Otello*, *Don Giovanni*, *Poprask v opeře...* Dirigoval koncerty několika symfonických orchestrů. Po odvolání uměleckého šéfa opery Grahama Bucklanda byl T. Varga pověřen vedením opery. Z dalších nastudovaných inscenací: *Louškáček*, *Carmen*, *Lazebník sevillský*, *Brouk Pytlík*, *Škrtič*, *Madame Butterfly*. Osobitému, vyhraněnému a přemýšlivému dirigentovi zákeřná choroba předčasně ukončila slibně se rozvíjející kariéru.

20. 4. 1955 se narodil basbarytonista **Jaromír Březina**. Absolvent brněnské konzervatoře byl angažován v Olomouci (1979–83), v Brně (1983–85), Opavě (1985–88), v Ústí n. Labem (od r. 1988). Z rolí: Vodník, Bartolo, Scarpia, Marbuel...

26. 4. 1950 se narodila sopranistka **Hana Málková**. Uměleckou kariéru začala v Divadle J. K. Tyla v Plzni jako sólistka operety. V r. 1972 se stala členkou operního souboru v Olomouci (Mařenka, Cizí kněžna, Jenůfa, Violetta, Tosca...). V r. 1980 přešla do Ostravy (k rolím přidala Rusalku, Kateřinu...). V Brně se od r. 1983 představovala ve stěžejních rolích repertoáru (Donna Anna, Julie, Lišák Zlatohřbítek, Káťa Kabanová, Emilia Marty, Milada, Marina, Sestra Pascalina, Abigail, Lady Macbeth, Desdemona...). Pěvkyně se nevyhýbala ani koncertním pódii, spolupracovala s rozhlasem a televizí.

28. 4. 1920 se narodil tenorista **Jaroslav Ulrych**. První angažmá nastoupil v Liberci (1948). Od r. 1949 byl sólistou opery v Brně, kde měl vliv na jeho umělecký rozvoj dirigent František Jílek. Pěvec záhy patřil k nejvýraznějším uměleckým osobnostem poválečné brněnské opery. Jeho nejlepšími výkony byly interpretace českého klasického repertoáru (Princ, Lukáš, Ovčák Jirka, Jarek, Dalibor), především role janáčkovské (Laca, Mazal, Števa, Skuratov). Výborně se uplatnil i v repertoáru světovém (Samson, Florestan, Don Carlos, Radames, Cavaradossi, Lohengrin). Významnou složkou Ulrychova umění byla i koncertní činnost – interpretace písní a kantátových děl. Nahrál několik pozoruhodných a cenných snímků (např. záznam Bergovy opery *Eufrides před branami Tymén*, nebo tenorový part v rozhlasové nahrávce Dvořákových *Svatebních košil* z r. 1954 – dirigoval Břetislav Bakala).

28. 4. 1955 zemřel operní režisér, skladatel, dirigent, divadelní ředitel, hudební spisovatel a pedagog **Ota Zítek** (*5. 11. 1892). Režijně pracoval především v Brně (1921–31), kde jako režisér

nastudoval 109 děl nejrůznější provenience a nejrozmanitějšího slohového typu. Z nich vybíráme alespoň některé: „Smetanovské oslavy“ v r. 1924 – uvedl všechny Smetanovy opery (mimo *Violy*), inscenoval jako první všech pět jevištně nejsložitějších Janáčkových oper – *Příhody lišky Bystroušky* (1924), *Šárka* (1925), *Věc Makropulos* (1926), *Výlet pana Broučka do Měsíce* (1926), *Z mrtvého domu* (1930). Podílel se jako režisér i choreografický poradce na inscenacích baletních (B. Martinů – *Vzpouza*, *Voják a tanečnice*, M. de Falla – *Třírohý klobouk*, Dvořák – *Slovanské tance*). V letech 1922–31 působil na brněnské konzervatoři, kde učil dějiny divadla, dramaturgii a operní režii. K 1. 3. 1929 byl Družstvem ND v Brně povolán do funkce ředitele. Přestože dosáhl pozoruhodných výsledků, byl v r. 1931 odvolán. Další fází Zítkovy života je jeho působení v Plzni v l. 1931–43. Po válce obnovil Zítek svou uměleckou a divadelně organizační i pedagogickou činnost v Brně. Necelých 5 let jeho působení přineslo 13 inscenací. V březnu r. 1946 byl povolán do funkce ředitele divadla (smlouva do r. 1949) – funkci musel předčasně opustit v r. 1947. Teprve r. 1952 se vrátil k soustředěné práci, a to jako profesor operní režie na JAMU. V r. 1955 O. Zítek tragicky zahynul v Bratislavě, kde učil na VŠMU.

28. 4. 1995 zemřela sopranistka **Hana Janků**, brněnská rodačka (rozená Svobodová *25. 10. 1940). Po studiu zpěvu byla krátce členkou operního sboru NdB, ale již ve svých 20 letech byla angažována jako sólistka. V angažmá byla v letech 1959–73. Zpívala na scénách nejvýznamnějších operních domů, mj. byla v letech 1967–69 v angažmá v milánské La Scale. Od r. 1970 žila trvale v zahraničí. Byla považována za jeden z největších poválečných talentů. Zemřela ve Vídni, pochována je na čestném pohřebišti brněnského Ústředního hřbitova.

29. 4. 1880 se narodil **J. L. Budín** (vl. jménem Jan Löwenbach), hudební publicista a organizátor hudebního života (†17. 9. 1961). Je autorem libreta ke komické opeře Bohuslava Martinů *Voják a tanečnice* (premiéra se konala 5. 5. 1928 v Brně – dirigent František Neumann, režie Ota Zítek).

30. 4. 1870 se narodil rakousko-uherský skladatel **Franz Lehár** (†24. 10. 1948). Studoval pražskou konzervatoř, skladbu u Z. Fibicha. A. Dvořák mu doporučoval skladatelskou dráhu. Působil ve vojenské kapele. Od r. 1896 se věnoval skladbě operet, z nichž měly světový úspěch *Veselá vdova* (1905), *Hrabě Luxemburg* (1909), *Cikánská láska* (1910), *Kde skřivánek zpívá* (1918), *Frasquita* (1922), *Země úsměvů* (1929), *Paganini* (1926).

Jednou větou

- 1. 4. 1930 zemřela Cosima Wagnerová, dcera Franze Liszta, druhá manželka Richarda Wagnera.
- 3. 4. 1950 zemřel německý skladatel Kurt Weill.
- 8. 4. 1815 zemřel Jakub Jan Ryba, tvůrce *České mše vánoční* (*26. 10. 1765).
- 8. 4. 1900 se narodila Libuše Paserová, pěvkyně žijící v Miláně, která byla jako první česká operní pěvkyně v r. 1929 angažována v La Scale.
- 12. 4. 1930 se v Brně konala premiéra poslední Janáčkovy opery *Z mrtvého domu*, zkomponované na vlastní skladatelovo libreto (podle F. M. Dostojevského).
- 16. 4. 1940 byla v Brně premiérována opera E. F. Buriana *Maryša* na motivy hry bratří Mrštíků.
- 23. 4. 1920 je datum pražské premiéry Janáčkovy opery *Výlety paně Broučkovy*.

Z domova

5. března 2025 zemřel náhle ve věku 81 let emeritní sólista Janáčkovy opery **Jan Hladík**. Jeho život je spojený s Brnem, kde se narodil, vystudoval a stal se po absolutoriu sólistou opery. Vystudoval JAMU, kde byl žákem prof. Vlasty Linhartové, v herectví tenoristy Zdeňka Souška. Pravidelně účinkoval v Komorní opeře – školní scéně JAMU, kde již během studií vytvořil řadu postav, které se později staly součástí jeho repertoáru v NdB (Paloucký, Janek, Gremin...). V NdB zpíval velkou řadu nejrůznějších rolí v českých i světových operách, postavy byly vždy precizně vytvořeny jak po pěvecké, tak i herecké stránce. Z velkého počtu rolí vybíráme alespoň některé: Figaro (*Figarova svatba*), Bartolo (*Lazebník sevillský*), Purkrabí (*Jakobín*), Kecal, Vodník, Leporello (*Don Giovanni*), Papageno (*Kouzelná flétna*), Collin (*Bohéma*)... V roce 2023 obdržel Cenu Thálie za celoživotní mistrovství. Čest jeho památce.

Ohlasy

Cyrano de Bergerac

Známý příběh milostného trojúhelníku zpracoval světově proslulý choreograf Jiří Bubeníček jako autorský balet. Sám se ujal režie i choreografie, ke spolupráci přizval svého bratra Ottu, který vytvořil scénu. Jiřího žena Nadina Cojocarú je autorkou kostýmů. Příběh je zpracován velmi srozumitelně, i když je samozřejmě dobré trošku tušit, oč tam půjde, ale to se lze dočíst v programu. Cyrano je básník a tento balet nezůstal zcela beze slov – na několika místech je doplněn verši v podání činoherce Vojtěcha Blahuty, který je nepřichází jen staticky deklamovat, ale hraje a i tančí společně s ostatními tanečníky. Slova zaznívají také z úst vynikající sopranistky Romany Kružikové v několika áriích. Kdykoli se objevila na scéně, málem jsem vždy zapomněla, že jsem přišla primárně na balet. Výběr hudby stylově odpovídá baroknímu období příběhu: Bach, Händel, Lully, Scarlatti, Albinoni, Caldara, Vivaldi, Mozart. Úryvky jejich skladeb někdy velmi známých, někdy méně, pro inscenaci zaranžoval koncertní mistr Josef Klíč. Je skvělé, že hudba zní naživo a nikoli z nahrávky. Kytarista Adam Trunečka se objevuje i na scéně. Choreografie je krásná, neoklasická, a myslím, že musí být velmi náročná. Obdiv všem tanečníkům v hlavních rolích, jimiž byli 23. října 2024 Anna Yeh jako Roxana, João Gomes jako Kristián, Ilja Mironov v roli hraběte de Guiche a především vynikající Shoma Ogasawara jako Cyrano. Klobouk dolů před jeho výkonem a ztvárněním! Představení se bude opět hrát v dubnu a červnu letošního roku.

Veronika Bromová

Použité zdroje

Postavy brněnského jeviště
Oxfordský slovník opery
Sociální síť NdB a jeho souborů

Webové stránky NdB
Internetové stránky

Uzávěrka Zpravodaje dne 28. 3. 2025. Neprodejné, pro vnitřní potřebu vydává **Spolek přátel NdB** se sídlem Lidická 700/19, 602 00 Brno, IČ 48510777. Připravily Hana Veithová a Veronika Bromová.

Kontakt: SpolekPratelNdB@gmail.com.

Sledujte nás i na Facebooku a Instagramu:

<https://www.facebook.com/SpolekpratelNdB>, https://www.instagram.com/sp_ndb/